

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE,
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

STUDIU DE DINAMICĂ A PIEȚEI MUNCII LA NIVELUL JUDEȚULUI HARGHITA SUMAR EXECUTIV

Profilul demografic al județului Harghita arată că în perioada 2000 - 2014 **populația județului** a avut un trend descendent, tendință care s-a menținut inclusiv pe sexe, cu o scădere mai accentuată în cazul bărbaților. Bărbații reprezentau 49,9% din totalul populației județene în anul 2000, după care ponderea lor în populația județului a început să scadă, ajungând în 2014 la 49,4%. Femeile au fost majoritare în intervalul 2000 - 2014, ponderea acestora în total populație la nivelul județului Harghita având un trend crescător. Analiza populației pe medii de rezidență arată că populația din mediul urban este mai puțin numeroasă decât cea din rural, iar evoluția populației, asemănătoare cu cea înregistrată per ansamblul regiunii, a fost de reducere. La nivelul județului Harghita, diferența dintre populația din urban și cea din rural s-a păstrat în favoarea celei din rural pe toată perioada analizată. În mediul urban trendul este descendent între 2000 - 2014. Trendul **sporului natural** a fost descrescător și negativ, puncte de inflexiune fiind înregistrate între anii 2002 - 2005, anii 2006 - 2007 și anii 2011 - 2013. Pentru perioada analizată **durata medie de viață** a crescut cu 4 ani. Pe **grupe de vârstă**, dinamica populației în perioada 2000 - 2014, indică tendința de îmbătrânire demografică, caracterizată prin reduceri ale ponderii efectivelor din grupa 0 - 14 ani în total populație de la nivelul județului (cu 3,4 pp), creșteri ale ponderii populației cu vârsta de 65 de ani și peste (cu 2,4 pp). Populația cu vârsta de 15 - 64 de ani a scăzut.

Populația școlară din județul Harghita era în anul 2013 de 54.352 elevi și reprezenta 12,5% din populația școlară totală a regiunii Centru, comparativ cu 12% în anul 2000, respectiv 65.113 elevi. În perioada 2000-2013, populația școlară de sex masculin a depășit numeric populația școlară de sex feminin. Pentru aceeași perioadă tendința a fost de creștere a populației masculine și de scădere concomitentă a populației feminine de vârstă școlară. Pe **medii de rezidență**, analiza datelor statistice arată că populația școlară din mediul urban a depășit numeric populația din mediul rural. În perioada 2000 - 2013 populația școlară din mediul urban a scăzut cu 19,1%, iar populația școlară din mediul rural a scăzut cu 13,1%. În perioada 2000 - 2013 aproape toate nivelele de pregătire au suferit o scădere a numărului de elevi înmatriculați. Doar învățământul liceal a crescut cu 7,8% respectiv 856 elevi. O scădere majoră a efectivului de elevi a suferit învățământul profesional (77,2%), urmat de cel postliceal (32,7%) și de cel gimnazial (30,3%). Învățământul

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

preșcolar și cel primar au avut scăderi mai reduse de 23,6% respectiv 0,5%. Ponderea învățământului profesional a ajuns la 1,5% din totalul populației școlare din județ în anul 2013.

Din punct de vedere economic, de-a lungul perioadei analizate 2000 - 2012, evoluția PIB a fost una ascendentă. Evoluția numărului de firme a fost în creștere în perioada 2000 - 2008, urmată de o scădere până în anul 2011, pe fondul crizei economice și ulterior de o ușoară revenire, ca urmare a revigorării economiei în ansamblu. Majoritatea firmelor înregistrate, indiferent de mărimea acestora, activau în perioada 2008 - 2013 în comerț, activitate care acoperă mai bine de o treime din unitățile județului. Analiza firmelor pe clase de mărime pune în evidență faptul că, de-a lungul întregii perioade analizate 2000 - 2013, firmele de mici dimensiuni (care au sub 9 salariați) au reprezentat majoritatea în totalul firmelor înregistrate la nivelul județului (peste 84%). Evoluția cifrei de afaceri la nivelul unităților locale din județul Harghita a fost una crescătoare în perioada 2003-2013, cu ușoare reduceri în perioada post-criză. Structura cifrei de afaceri pe activități economice arată că cea mai importantă contribuție la nivelul județului din perioada 2008 - 2013 au avut-o activitățile din comerț (37 - 40%) și apoi din industria prelucrătoare (31 - 33%). Investițiile brute au crescut în perioada 2000 - 2008 și apoi, ca urmare a efectelor crizei economice, s-au redus și numeroase activități economice au avut un regres investițional în perioada 2008 - 2013. Activitatea care a susținut cel mai mult investițiile brute la nivelul județului în perioada 2008 - 2013 a fost industria prelucrătoare care a acoperit între 38 - 50% din volumul investițional al județului Harghita.

Analiza pieței muncii de la nivel județean pune în evidență o scădere a **populației active civile** în perioada 2000 - 2013 (reducere de 11%, respectiv 17,8 mii persoane). Dinamica populației active civile a fost de scădere severă în intervalul 2000 - 2004, după care a început să crească ușor între 2005 - 2013. Anul 2011 a marcat o ușoară reducere, după care populația activă civilă a început din nou să crească ușor. Populația activă de sex feminin a depășit numeric populația de sex masculin de-a lungul întregii perioade analizate. În anul 2013, **resursele de muncă** din județul Harghita reprezentau 12,7% (209,9 mii persoane) din resursele de muncă totale din regiunea Centru, comparativ cu 12,8% (206,6 mii de persoane) în anul 2000. Pe toată durata analizată, resursele de muncă au avut o evoluție fluctuantă, până în anul 2013, indicatorul, înregistrând o creștere netă. Resursele de muncă de sex masculin le-au depășit numeric pe cele de sex feminin de-a lungul întregii perioade analizate. În anul 2013, **rata de activitate a resurselor de muncă** din județul Harghita a fost de 68,7%, mai mare cu 1,7 pp decât rata de activitate de la nivelul întregii regiuni. În anul 2000, rata de activitate a resurselor de muncă a fost de 78,5% cu 4,9 pp mai mult decât cea a întregii regiuni. Evoluția ratei resurselor de muncă a fost caracterizată de scădere pronunțată până în anul 2004, după care crește până în anul 2009. În anul 2010 se menține, încă,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

aproape de nivelul anului 2009, după care scade și crește până în anul 2013, fără o tendință anume. În anul 2011 rata de activitate a scăzut brusc după care a revenit, fapt justificat de efectele crizei economice. Evoluția **numărului de șomeri** din județul Harghita reflectă situația macroeconomică: în perioada premergătoare crizei economice numărul șomerilor a scăzut, după care a crescut brusc în anul 2009. Începând cu anul 2009, perioadele de scădere au fost aproape continue până în anul 2013 (doar o relativă creștere în 2011). Dinamica structurii pe sexe, pune în evidență ponderea semnificativ mai mare a bărbaților în totalul șomerilor înregistrați la nivelul județului Harghita, comparativ cu femeile. Dinamica structurii pe nivele de pregătire pune în evidență ponderea semnificativ mai mare a șomerilor cu nivel de pregătire scăzut (studii primare, gimnaziale și profesionale), comparativ cu șomerii care au un nivel de pregătire mediu sau ridicat. Ponderea șomerilor cu studii medii și superioare în total șomeri la nivelul județului a crescut între 2005 – 2013 (cu 3,4 pp pentru persoane cu studii medii și cu 3,6 pp pentru cei cu studii superioare). În anul 2013, **rata șomajului** în județul Harghita a fost de 7%, mai mare cu 0,7 pp decât cea de la nivelul regiunii Centru. În anul 2000, rata șomajului în județul Harghita era 9,9%, cu 0,4 pp mai puțin față de rata șomajului de la nivelul regiunii. Anul 2007 reprezintă anul cu cel mai mic nivel al ratei șomajului, iar 2009 anul cu cea mai mare valoare a ratei șomajului. Explicația acestei situații o reprezintă declanșarea crizei economice. Anii care au urmat crizei s-au caracterizat printr-o reducere relativ continuă a acestei rate. Totuși, această rată nu reușește să atingă valorile din anii 2007 și 2008, anii de dinaintea declanșării crizei.

În județul Harghita, **populația ocupată civilă totală** a evoluat ascendent în intervalul 2005-2013 cu mici variații în anul 2009 și 2011, pe fondul reducerii activității economice determinate de criză, apoi s-a redresat. În anul 2013, efectivul **populației ocupate** reprezenta 12,9% din populația ocupată în regiunea Centru a României, cu 0,4 pp mai mult față de anul 2005. Din punct de vedere al structurii, în anul 2013, ponderea populației ocupate de sex masculin era mai mare cu 9,4 pp în defavoarea ponderii populației ocupate de sex feminin.

În intervalul 2005 - 2007, observăm **reduceri** în cazul secțiunilor *Agricultură, Industria extractivă, în Energie electrică, termică și gaze* dar și **creșteri** în sectoare precum *Industrie prelucrătoare, Comerț, Construcții, Transporturi, depozitare și comunicații precum și în Sănătate și Învățământ*. În perioada 2008 - 2013, efectivul populației ocupate totale s-a **reduc** semnificativ în cazul secțiunilor: *Industrie prelucrătoare, Producția și furnizarea energiei, Construcții, Intermedieri financiare și asigurări și Tranzacții imobiliare* dar și în *Învățământ și Sănătate*. Pe de altă parte, s-a înregistrat o **creștere** a efectivului populației ocupate în activități din *Agricultură, silvicultură și pescuit, Comerț, Informații și comunicații, Activități de servicii administrative*.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

Efectivul salariaților la sfârșitul anului 2013 reprezenta 10,6% din numărul total al salariaților din regiune. Intervalul 2005-2013 este marcat de trei perioade: o perioadă de creștere (2005 - 2008), urmată de scădere până în anul 2010, continuată cu o revigorare a numărului de salariați la nivel județean (2011 - 2013). Dinamica structurii pe sexe reflectă structura demografică a populației de la nivelul județului, astfel încât, în anul 2013, diferența dintre ponderile salariaților era de 3,4 pp în favoarea salariaților de gen masculin. Structura salariaților pe activități economice evidențiază în perioada 2008 - 2013 o concentrare a acestora în industria prelucrătoare (31 - 36%) și apoi în comerț (14 - 16%). Principalele activități în care se regăsesc salariații din județ sunt industria prelucrătoare (31 - 37%), urmată de învățământ, comerț și sănătate și asistență socială, în timp ce salariații de sex masculin activează cu preponderență în industria prelucrătoare (31 - 36%), urmată de comerț și construcții.

1.2% dintre locurile de muncă existente sunt vacante. Astfel, la nivelul județului Harghita rata locurilor de muncă vacante se situează atât sub media națională, cât și sub cea regională. Cele mai multe locuri de muncă vacante sunt generate de sectorul *servicii* (8 din cele 10 locuri de muncă vacante înregistrate la nivel județean). Majoritatea locurilor de muncă vacante sunt generate de întreprinderile *mici* și pentru GO 8 (operatori la mașini și instalații). Din cele 10 locuri de muncă vacante înregistrate în baza de date la nivelul județului Harghita, 8 sunt deschise pentru absolvenții de învățământ liceal.

Angajatorii acordă cea mai mare importanță creșterii permanente a setului de cunoștințe și competențe teoretice și practice deținute de proprii salariați, nivelul cel mai ridicat de conștientizare fiind la nivelul salariaților fără studii medii. Competențele comune/transferabile sunt identificate ca generând nevoie de formare cu precădere pentru absolvenții cu studii superioare.

În privința **recrutării absolvenților** promoției 2014, județul Harghita se remarcă printr-o incidență inferioară a firmelor care au recrutat astfel de absolvenți (13,1%).

Dinamica **fluxului de personal**, indică faptul că în sectorul agricol prezintă evoluția cea mai puțin favorabilă la nivel local, în vreme ce sectorul de servicii pare a fi cel mai dinamic și cu potențial de creștere.